

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΓΝΩΜΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2021

(Ν.4270/2014, άρθρο 42, παράγραφος 4)

Το ΕΔΣ υιοθετεί τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις επί των οποίων στηρίζεται το σχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού 2021 συνεκτιμώντας κυρίως τα εξής:

α) Οι μακροοικονομικές προβλέψεις επί των οποίων στηρίζεται το σχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού έχουν διαφοροποιηθεί σημαντικά σε σχέση με εκείνες του προσχεδίου. Έχει περιοριστεί η προσδοκώμενη για το 2021 αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ από 7,5% σε 4,8%, ενώ έχει αναπροσαρμοστεί προς τα άνω σε 10,5% η πρόβλεψη για την έκταση της ύφεσης στη διάρκεια του τρέχοντος έτους. Η ανωτέρω διόρθωση των προβλέψεων συνάδει προς τις επιφυλάξεις που είχε καταθέσει το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο και ιδίως προς τις επιπτώσεις των μέτρων που λήφθηκαν πρόσφατα για την αντιμετώπιση του δεύτερου κύματος της πανδημίας.

β) Οι δημοσιονομικές προβλέψεις του προϋπολογισμού αποτυπώνουν τις επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης πάνω στα δημόσια έσοδα και στις δημόσιες δαπάνες. Η ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής του Σύμφωνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, επιτρέπει την προσωρινή απόκλιση από τις δημοσιονομικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών στόχων της χώρας μας που ισχύουν στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας για το 2021.

γ) Οι εν λόγω προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών συγκλίνουν προς εκείνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΟΟΣΑ σε σχέση με το δημοσιονομικό αποτέλεσμα για το 2021 (Πίνακας 1). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσδιορίζει το δημοσιονομικό έλλειμμα στο 6,3% του ΑΕΠ και ο ΟΟΣΑ στο 6,6% του ΑΕΠ. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο είχε, από την πλευρά του, παρουσιάσει μια πιο αισιόδοξη πρόβλεψη, εκτιμώντας ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα θα διαμορφωθεί στο 3% του ΑΕΠ, αλλά χωρίς να έχει συνυπολογίσει τις επιπτώσεις του τρέχοντος κύματος της πανδημίας.



Πίνακας 1: Προβλέψεις για τη πορεία του δημοσιονομικού αποτελέσματος 2021 ως % του ΑΕΠ

	Ημερομηνία δημοσίευσης	2021 (προβλέψεις)
Υπουργείο Οικονομικών	Νοέμβριος 2020	-6,7%
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Νοέμβριος 2020	-6,3%
ΔΝΤ	Οκτώβριος 2020	-3,0%
ΟΟΣΑ ¹ (δυσμενές σενάριο)	Ιούνιος 2020	-6,6%

Πηγές: 1) European Commission, AMECO. 2) IMF, World Economic Outlook: A long and difficult ascent, Οκτώβριος 2020. 3) OECD, "Economic Outlook No 107", Ιούνιος 2020.

Ειδικότερα, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης το 2021 σύμφωνα με το σχέδιο προϋπολογισμού 2021 αναμένεται να παρουσιάσει έλλειμμα 11,5 δισ. ευρώ, έναντι πρόβλεψης ελλείμματος περίπου 7 δισ. ευρώ που είχε αποτυπωθεί στο προσχέδιο. Αυτή η διαφορά προκύπτει κυρίως από τις μειωμένες εισπράξεις από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές κατά 2,3 δισ. ευρώ, κυρίως λόγω της χαμηλότερης πρόβλεψης αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ, αλλά και τις υψηλότερες δημόσιες δαπάνες για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Το στίγμα της σχεδιαζόμενης δημοσιονομικής πολιτικής πάντως συνεχίζει να δείχνει την κυβερνητική προτεραιότητα για βαθμιαία δημοσιονομική σταθεροποίηση.

Το σχέδιο του Προϋπολογισμού προβλέπει σημαντική αύξηση των εσόδων, κυρίως λόγω της προβλεπόμενης οικονομικής μεγέθυνσης και της αύξησης της απασχόλησης. Συγκεκριμένα, τα φορολογικά έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού αναμένεται να ανέλθουν σε 47.836 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 3.571 εκατ. σε σχέση με το 2020 (+8,1%). Η αύξηση αυτή προέρχεται κυρίως από την αύξηση των εσόδων από το ΦΠΑ (+2.465 εκατ. ευρώ), τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης (+139 εκατ. ευρώ), τους φόρους εισοδήματος φυσικών προσώπων (+163 εκατ. ευρώ) και νομικών προσώπων (+830 εκατ. ευρώ). Η σταδιακή αποπληρωμή μέρους των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων που είχαν ανασταλεί κατά το 2020 θα συνεισφέρει στα έσοδα 224 εκατ. ευρώ. Επίσης, προβλέπεται αύξηση κατά 709 εκατ. ευρώ (+3,5%) των εσόδων των ΟΚΑ από ασφαλιστικές εισφορές, λόγω αύξησης της απασχόλησης. Εκτιμούμε ότι μπορούν να εγερθούν ορισμένες επιφυλάξεις ως προς την έκταση των προαναφερόμενων αυξήσεων.

Οι συνολικές δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2021 προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 67.184 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 2.148 εκατ. ευρώ σε σχέση με εκτιμώμενο ύψος τους για το 2020. Η μείωση αυτή ουσιαστικά προκαλείται από τη μεγάλη μείωση του λογαριασμού του ΚΠ «μεταβιβάσεις» κατά 5.756 εκατ. ευρώ και αφορά σε

¹ Ο ΟΟΣΑ επεξεργάστηκε δύο σενάρια προβλέψεων. Ένα με βάση την υπόθεση ότι η πανδημία δεν θα λήξει χωρίς να υπάρξει δεύτερο κύμα (βασικό) και ένα εναλλακτικό (δυσμενές) που προσμετρά το ενδεχόμενο ενός δεύτερου επιδημικού κύματος. Βλ. OECD, "Economic Outlook No 107", Ιούνιος 2020.



χαμηλότερες δαπάνες αντιμετώπισης της πανδημίας λόγω της αναμενόμενης ύφεσης του υγειονομικού φαινομένου, καθώς και στην εφάπαξ καταβολή ύψους 1.400 εκατ. ευρώ για τα αναδρομικά των συνταξιούχων που έλαβε χώρα το 2020. Οι δαπάνες που αφορούν την αντιμετώπιση της πανδημίας το 2021 είναι της τάξης των 2.500 εκατ. ευρώ και συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «μεταβιβάσεις». Επιπλέον, 3.000 εκατ. ευρώ συμπεριλαμβάνονται στον λογαριασμό «πιστώσεις υπό κατανομή» και θα εκταμιευθούν, εφόσον απαιτηθεί. Αφορούν δηλαδή σε πρόβλεψη η οποία μπορεί να μην υλοποιηθεί αν η επιδημία καταγράψει σημαντική ύφεση το 2021. Αποτελεί δηλαδή ένα «μαξιλάρι» για τον προϋπολογισμό που μειώνει σε ένα βαθμό τον κίνδυνο υπέρβασης των προβλεπόμενων δαπανών. Η σχεδιαζόμενη συγκράτηση των δαπανών θα εξαρτηθεί βεβαίως από τη διάρκεια των περιοριστικών μέτρων που ήδη εφαρμόζονται και την εξέλιξη του επιδημικού κύματος κατά τους πρώτους μήνες του 2021.

Καθοριστικός παράγοντας που θα επηρεάσει την οικονομική και συνεπώς τη δημοσιονομική επίδοση της οικονομίας είναι η εξέλιξη της πανδημίας και ο πιθανός υγειονομικός έλεγχος με βάση την προσδοκία ότι κατά το δεύτερο μισό του 2021 θα μπορεί να επεκταθεί ο κατάλληλος εμβολιασμός του πληθυσμού, ενώ είναι κρίσιμοι οι αμέσως επόμενοι μήνες. Σε περίπτωση κατά την οποία θα είναι ακόμη μεγαλύτερη η ύφεση του 2020 και ειδικά εάν παραταθούν ή χρειαστεί να επιβληθούν εκ νέου περιοριστικά μέτρα στη διάρκεια του επόμενου έτους, το δημοσιονομικό αποτέλεσμα θα επιδεινωθεί σε σχέση με την παρούσα εκτίμηση του Υπουργείου Οικονομικών.

Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 2020

Ο Πρόεδρος

Παναγιώτης Κορλίρας

